

[Boligministeren.]

fastsættelse. I den forbindelse er det værd at lægge mærke til, at visse ting tyder på, at den høje rente for nybyggeriet er i færd med at reducere det påbegyndte byggeri i boligsektoren, medens noget tilsvarende ikke kan påvises i det øvrige byggeri. En opgørelse over det påbegyndte boligbyggeri i tredje kvartal af 1965 viser en ikke ubetydelig nedgang. Ser man på alle tre kvartaler under ét, er der ikke tale om noget større fald. Totaltallet var i 1964 for alle tre kvartaler 26.575 og i 1965 25.225; det vil altså afhænge af udviklingen i fjerde kvartal, om tallet for hele året vil vise en mærkbar nedgang.

Vi vil naturligvis være meget opmærksomme over for alt, hvad der kan vise, i hvilken retning udviklingen går. Jeg kan lige nævne, at tallet for fuldførelse af lejligheder i de tre første kvartaler af 1965 var i alt 23.500 mod 22.885 i samme tidsrum i fjor. Det fremgår i øvrigt af statistikken, at påbegyndelsen af byggeri i de ikke regulerede områder er faldet ret kraftigt, nemlig fra 15.500 i 1964 til 12.425 i 1965 i de tre første kvartaler. Derimod er der sket en stigning i de regulerede områder fra 11.075 lejligheder til 12.800 lejligheder i det samme tidsrum. Det har i øvrigt længe været forudset, at der ville komme en nedgang i påbegyndelser i de frie områder, og denne nedgang er særlig udtalt i det tredje kvartal i år. Dens konsekvens skulle jo være en tiltrængt forøgelse af byggeriet i hovedstadsområdet, hvor behovet givetvis er størst. Afviklingen af reguleringen er derfor lagt til rette med henblik på at opnå denne virkning, og foreløbig kan disse bestræbelser synes at have haft en vis succes. Alligevel er der sket en ikke ubetydelig reduktion af de samlede påbegyndelser, men det er altså ikke byggereguleringens skyld.

Det er min opfattelse, at man skal være forsigtig med endnu at drage for vidtgående konklusioner af tallene. Selv om påbegyndelserne var mindre i tredje kvartal, må man sammenholde dem med tallene for

andet kvartal, der var usædvanlig høje. Det skyldes formodentlig et samspil af flere forskellige forhold, bl. a. de betydelige frigelser af byggeri, der skete ved ministeriets bekendtgørelser af 12. januar og 8. september 1965, muligvis også, at en del byggeri blev fremskyndet i forventning om den rationering, der blev aktuel fra 1. juli 1965. Det store antal påbegyndelser i andet kvartal måtte føre til et fald i tredje kvartal.

Det må også ved en vurdering af disse tal tages i betragtning, at dette kvartal er det første under obligationsrationeringen, og det kan indebære, at en række overgangsproblemer ved rationeringens praktisering har givet vanskeligheder og betydet udsettelse for en del bygherrer — jeg tænker her bl. a. på problemerne omkring forholdet mellem bankernes byggelångivning og forhåndsprioriteringen. I den udstrækning sådanne administrative dele af ordningen er klaret, vil der sikkert ske en opretning af disse overgangsvirkninger i årets sidste kvartal; men det kan trods dette ikke undlade at give anledning til overvejelser, når tallene for påbegyndelse i tredje kvartal 1965 ligger på 6.575 mod 9.525 i samme kvartal i 1964. Her melder sig altså det problem, at usikkerheden om renten og dens nuværende højde kan medføre en nedgang i boligbyggeriet, som gør, at regeringen stærkt må påpege nødvendigheden af, at mere stabile finansieringsforhold for nybyggeriet indgår i en samlet løsning af leje- og boligproblemerne.

Jeg ved jo, at adskillige af oppositionspartierne ikke kan lide begrebet boligfond eller andre former for støtte til boligsektorens nybyggeri, det vil her især sige udlejningsbyggeriet. Jeg har ikke den indstilling og forstår den egentlig ikke helt. En boligfond kan være en særdeles nyttig foranstaltning. For min skyld behøver man dog ikke at kalde det en boligfond, men det kan, efter hvad jeg hidtil har sagt om nybyggeriets problemer, ikke være urimeligt, at der under en eller anden form